

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Feladvás szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST.
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

György görög királyfi.

A Kréta szigeti lázongások arra birták Görögországot, hogy György herceget torpedó-hajóhadával elküldje Kréta alá.

György herceget, a görög hajóhad parancsnokát mutatjuk be most olvasóinknak, aki a spártai herceg czimet viseli, s erre bőven reá is szolgál úgy hatalmas, izmos természetével, mint egyéb szellemi képességeivel. Abban a korban van éppen, amidőn a férfit a fiatal-ság ereje és tüze sarkallja a dicsőségre való vágyakozásra: huszonnyolcz éves mult: 1868. június 22-én született s teljesen görög nevelésben részesítették királyi szülei. Apja: György király, a népszerű dán királynak, Keresztélynek, harmadszülött fia, aki 18 éves korában Anglia befolyásával került 1863-ban Görögország trónjára. Hercegünk anyja szintén fejedelmi család sarjadéka: Olga, Konstantin orosz nagyherceg leánya. A görög hajóraj parancsnoka György herceg szintén feleséges ember már néhány év óta, s a német császár nővérét, Zsófiát vette el, akit Battenberg Sándor, a volt bolgár fejedelem akart nőül venni. A trónörökös pár — mondani sem kell tán — nagyon boldog házasságban él s házasságukból egy fiucska is származott, a kis György herceg.

A görög hajóhad parancsnoka széles látkörű, sokat tanult és tapasztalt ember, ő kísérte 1891-ben az akkori orosz trónörököst, most Miklós muszka czárt világ körüli utjában, akit japáni tartózkodása alatt orgyilkosságtól is megmentett.

A görög fővárosból tengeri hadjáratára induló

fiatal herceget a görög nép kitörő lelkesedéssel üdvözölte és kísérte ki a pályaudvarhoz, sőt úgy ünneplik, mint aki az egykor oly hatalmas Görögország régi fényét és dicsőségét visszaküzdeni fogja.

A háboru esélyei kiszámíthatlanok, kivált ha olyan szintere van mint Kréta, hol a vizen és szárazon való hadviselést egyaránt ki kell fejteniök az egymással szemben álló ellenfeleknek.

A görög nép ereiben még megmaradt az ősök hazafias-sága és azok vére s valóban ókorba való képet mutat be im most a vén Európának, amidőn bátran halni kész, királyfit küld hadakozásra.

A Kréta szigetének tulajdonjogáért megindult bonyadalmat a két keleti állam: Török- és Görögország között aligha bírják tehát fegyver nélkül elsimit-hatni az európai nagyhatalmas-ságok, de az elvitathatlan, hogy Görögországnak feltétlenül több joga van Kréta szigetének tulajdonára mint Törökországnak, kivált ha tekintetbe vesszük úgy a vallásbeli, mint a nyelv-

ben való közösséget is.

Mily szerencse kíséri a nagy hadi vállalkozásra indult György herceget utjában, azt a nemsokára bekövetkező legközelebbi idők eseményei megmutatják. Annyi bizonyos, hogy a fejedelmi vérből származott fiatal, erőteljes, tetterős herceg működésével nem fog árnyat vetni elődei dicső multjára s ha csak az európai nagyhatalmak meg nem akadályozzák hadviselését, a hadi dicsőség rég nem látott sugarai süthetnek Görögországra.

György görög királyfi.

Háboru szele.

Hosszu idők óta az egész Európa figyelme a beteg Törökország felé van irányulva. Ennek az egykor hatalmas, most elerötlenedett birodalomnak legjobban fájó sebe Kréta szigete. Kréta szigete ugyanis török fenhatóság alatt áll, lakosságának tulnyomó része azonban görög keresztény, akik az uralkodó törökökkel évtizedek óta folytonos surlódásban vannak. Igyekezetük az, hogy Kréta Görögországhoz csatoltassék és ez nekik 1867-ben sikerült is, amikor a keresztény felkelők fölülkerekedtek a törökökön és az anyaországhoz való csatlakozásukat kimondták. Görögország ekkor is hatalmasan segítette őket kéz alatt. A török akkor sem tudta helyreállítani a rendet Krétában, úgy, hogy a nagyhatalmaknak kellett közbelépni, akik kényszerítették Görögországot, hogy hagyjon fel a krétai felkelők támogatásával. Így került Kréta ismét török uralom alá, de daczára annak, hogy most már némi önkormányzati jogot is nyert, sehogy sem tudott kijönni a törökkel és kiváltképpen azért nem, mert a neki megígért reformok papirosan maradtak, a valóságban a mai napig sem hajtatta végre azokat a szultán. Egymást érték a surlódások, lázadások és forradalmak, melyek végre annyira elmérgesedtek, hogy most, sikertelen alkudozások után, visszatarthatatlanul kitört a polgárháboru Kréta török és görög lakossága között. A nagyhatalmak tétlenül nézték az irtó vallásháborut, anélkül, hogy egymástól való félelmükben hozzá mertek volna nyulni a meleg gesztenyéhez. Görögország népe azonban felháborodott arra a hirre, hogy micsoda kegyetlenséggel konczolják fel a krétai törökök a szabadságukat védő görög keresztényeket s azt követelte királyától, hogy vegye a nemzet oltalmába a krétai testvéreket, habár emiatt ujjat kellene is huzniok a török szultánnal.

Mig tehát a nagyhatalmasságok zsebredugott kézzel, suttogva tanakodtak egymás között, addig Görögország maroknyi népe nem sokat töprenkedett, hanem egy szép napon éles kardot kötött oldalára az ifju György királyfi, s fellobogozván hadihajóit, tengerre szállt Mohamed népe ellen. Lön erre a nagyhatalmasságok között nagy riadalom. Hogy azt a gordiuszi csomót, amit annyi hatalmasság nem birt kibontani, a csöpp Görögország Nagy Sándorként kardjával vágja ketté: erre senki sem gondolt. S olyan zür-zavar, kapcsolás keletkezett, amilyent még Európa nem pipált. Mi lesz, ha kitör a görög-török háboru? Melyikhez fog huzni a nagyhatalmak egyike meg másika? Ki lesz velem, ki ellenem. Ezek voltak a főbenjáró kérdések, amelyek a nagyfejű politikusokat tühegyekre ültették. De még minket is, akiknek kardot, puskát kell kezünkbe fognunk, vérünket ontanunk, ha ebben az átkozott keleti

kérdésben véleménykülönbség támad a nagyhatalmak között. Már pedig a keleti kérdésben az egyes nagyhatalmak érdekei különbözök és ellentétesek. Eddig mindnyájunknak az volt az érdeke, hogy nyugalom adassék Törökországnak, hogy haljon meg szép csendesen magától, ugyis annak indult; azután majd megosztokodunk rajta. Örizzük is kegyetlenül a szegény törököt, hogy attól talán egy tüt sem lehetett volna ellopni, hanem azért egymást csak úgy falták benne az emberek. Hozzányulni egyik nagyhatalom sem mert, mert tudta, hogy ezzel a többi örökségre leső vetélytársait uszitaná maga ellen. Most azonban a kis Görögország nyult hozzá, hogy elvegye a gyenge embertől Kréta szigetét.

Ha sorsára engednök György királyfi hadjáratát, annak az lenne a vége, hogy a török megverné a görögöt, lévén amannak hatszor annyi hadiereje mint emennek. Ezt pedig nem engedheti egyik keresztény állam sem. A béke érdekében az volna tehát a feladat, hogy az összes nagyhatalmak egyetértően megakadályozzák a görögök meg a törökök összeütközését s Krétában csináljanak rendet közös erővel.

Ez meg is történt már, amennyiben a nagyhatalmak Krétát okkupálták, hogy abban közös erővel csináljanak rendet. Azonban ma még mindig nem lehet megítélni, hogy a rendcsinálás közepette Kréta meg Törökország sorsán nem fognak-e összekapni a nagyhatalmak, melyeknek igazi színeit még ma sem ismerjük. A mai, látszólagos egyetértés tehát minden pillanatban megbomolhatik s akkor egy fegyverdörrenésre lángba borul az egész Európa. Isten mentse meg ettől a mi szegény magyar hazánkat!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Országgyűlés.

A képviselőház a mult héten a kereskedelmi tárcza költségvetésének tárgyalásával foglalkozott s ezt rövid érdemleges vita után be is fejezte. Hanyatló kisiparunk sorsával a képviselőház általában rokonszenvesen foglalkozott s a miniszter is több jóakaratu ígéretet tett. Az már maga is lépés, hogy a magyar kisiparosok helyzetét figyelemre méltatták, de sajnos, még mindig nem elég arra, hogy kisiparunk bajainak rövidesen gyökeres orvoslását remélhessük. A pecsétet kisiparunk sorsára az Ausztriával való kiegyezés jó vagy rossz megkötése fogja ráütni. A kereskedelmi költségvetés letárgyalása után a Ház néhány fontos tárgyú interpellációval is végzett s azután a földmívelésügyi költségvetés tárgyalásához fogott.

Major Ferencz. A kisipar felkarolását ajánlja a kormány figyelmébe; a czéhrendszer eltörlése s a szabad ipar behozatala teljesen kiszolgáltatta a kis-

ipart a gyáriparnak. Sürgeti az iparosok hitelviszonyainak rendezését, a vásár- s adóügy szabályozását. **Zichy Jenő** gróf az országos iparegyesületet veszi védelmébe *Szemere* Atila bírálatával szemben s azt állítja, hogy 53 év óta minden praktikus alkotás az iparegyesület kebeléből indult ki. **Dániel Ernő** báró kereskedelmi miniszter **Kossuth** Ferenczezel szállván vitába, tagadja, hogy vám- és kereskedelmi szerződéseink károsan volnának megkötve. Elismeri, hogy az a 70 ezer forint, melyet ez évi költségvetésbe a kisipar támogatása czimén felvett, kevés, de a pénzügyi helyzetre is tekintettel kellett lenni. A fegyveripar versenye csakugyan régi baj, ennek enyhítéséről a kormány gondoskodni fog. A balesetek ellen való biztosítás intézménye most is fenn áll, ezt azért nem akarta a kormány általánossá és kötelezővé tenni, mert közvetve mégis csak a munkaadókat terheli s így elriasztja a tőkét az ipari vállalatoktól.

A posta- és távirtda tételénél **Thaly Kálmán** szólt fel a postahivatalnokok érdekében, akik túl vannak halmozva munkával s megérdemelnék, hogy sorsuk javíttassék. Felhossa, hogy a csomagszállítás drága s ajánlja, hogy a szállítólevelek árát 6 krról 3 krra szállítsák le.

Visontai Soma a telefon díjak leszállítását kívánja.

Az államvasutak tételénél **Berzeviczy Albert** kívánja, hogy a törvényhatóságok tanügyi közegei éppen olyan személyszállítási díjkezdményekben részesüljenek, mint a közigazgatási tisztviselők.

A gépgyárak tételénél **Marjay Péter** kéri a minisztert, hogy vegye elejét azon gépgyári „vigéczek” üzemeinek, akik kedvező ajánlataikkal behálózák a gazdaközönseget, s hasznavehetetlen, silány árukkal szedik rá őket.

A tengeri hajózás tételénél **Lukács Gyula** felhossa, hogy vitorlás hajóállományunk 1870. óta, amikor 157 vitorlásunk volt, 1893-ig 88 vitorlással csökkent. Hajózási törvényeinket az 1893. XXII. t.-czikk szabja meg. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint ez a törvényezikk úgy módosítandó, hogy szabad hajózásu tengerészetünk fejleszhetővé váljék, amire **Dániel Ernő** kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a törvényezikk módosítását maga is szükségesnek tartja s evégből Fiumében már szaktanácskozmányt is hívott egybe.

Ezután **Perczel Dezső** belügyminiszter adott feleletet **Sima** Ferencz interpellációjára, ki amiatt vonta kérdőre a minisztert, hogy **Vadnay** Andor főispán **Pandovics** Döme görögkatholikus lelkész önhatalmulag esendőrökkel letartóztatta. A belügyminiszter válaszában bizonyította, hogy **Vadnay** jogával élt, mikor **Pandovics**ot letartóztatta, mert ez ismételt felszólítására sem jelent meg a pénztár vizsgálaton. A Ház persze tudomásul vette a választ. A „Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság” tételénél **Rátkay** László hibáztatja, hogy a dunai hajózásról nincsen törvényünk. A dunagőzhajózási társaság osztrák, pedig a helyi hajózást magyar hajózási társulatnak kellett volna juttatni.

A kislottó eltörlése. A lottó jövedékről szóló 1868. évi XV. t.-czikk módosításáról szóló törvényjavaslat benyújtatván, **Polónyi Géza** kifejti, hogy örvend az erkölestelen alapokon alkotott kislottó eltörlése fölött, de helyteleníti, hogy ehelyett behoznak egy nagyobb lutrit, az osztálysorsjátékot, vagyis, mikor a szegény osztályt már kiszípolozták, ki akarják szípolozni a középosztályt is. A játékszenvedélyt államilag istápolják. A lottójövedék hasz-

nát igyekezzünk pótolni más uton, így például szállítsuk le a kvótát. **Pichler Győző**. Az osztálysorsjáték még jobban kizsarolja a közönseget, mint a kislottó, mert az állam eddig 3 millió forint betét után élvezett annyi hasznot, amennyit ezután 16 millió forint betéttel fog megkapni s ennek az összegnek fele külföldre vándorol, miután a kormány az osztálysorsjátékot francia vállalatnak adta ki bérbe. **Lukács** László pénzügyminiszter azzal okadatulja az osztálysorsjáték behozatalát, hogy ennek híjján a közönseget az osztrák lutrin játszanék s minden betét Ausztria zsebébe folya, anélkül, hogy ebből a magyar kincstár is részesülne. (Tehát nehogy az osztrák kincstár zsebeljen meg bennünket, megzsebel a magyar is!)

A szabadságharcz 50-ik évfordulója. **Kossuth** Ferencz azt az indítványt terjeszti a Ház elé, miszerint határozza el a törvényhozás, hogy az 1848-iki alkotmány létrejöttének és ezzel összekötve a szabadságharcznak félézázados évfordulóját nemzeti ünnepnek tekintti és utasítsa a kormányt e nagy eseményekhez méltó ünneplésnek előkészítésére. Az indítványt csak később veszik tárgyalás alá.

III. Béla király hamvai. **Benyovszky** Sándor gróf interpellálja a miniszterelnököt, hogy **Arpád**házi királyunk, III. Bélának és nejének egy intézetben, ládában őrzött hamvait van-e szándékában a király dicső emlékezetének és a nemzet méltóságának megfelelően eltakarítani.

A krétai forrongás. **Kossuth** Ferencz ismerteti a jelenlegi krétai helyzetet, kérdőre vonta a miniszterelnököt, hogy a megindult görög és török háboru által veszélyeztetve van-e az európai béke s ha igen, milyen állást foglal el az osztrák-magyar monarchia? **Bánffy** Dezső miniszterelnök azonnal megfelelő **Kossuth** interpellációjára s bevallja, hogy a krétai események fölül eléggé mélyrehatóan nincsen tájékozva és ezt az egyet még az ellenzéki pártok is elhitték a miniszterelnöknek. Egyébiránt kijelentette, hogy az összes nagyhatalmak egyetértének abban, hogy a görög-török bonyodalom simán intéztessék el s az a híresztelés, mely szerint a katonai hatóságok az általános mozgósításról tanácskoztak volna, nem bír komoly alappal. A miniszterelnöknek megszokott, jódszerű válasza annyira magán viselte a tájékozatlanság bélyegét, hogy az a felizgult hangulatot egyáltalán nem nyugtatta meg.

A földmívelési tárcza költségvetése. Mielőtt a parlamentnek a földmívelési tárcza költségvetése körül kifejlődött tárgyalását ismertetőnk, röviden megjegyezzük, hogy az ez évi költségvetésben a földmívelésügyi miniszter a kiadások összegét 17,607.512 forintban, a bevételek összegét pedig 16,668.565 frtban irányozta elő. Az idei költségvetésben tehát 774.819 frttal több kiadás van előirányozva mezőgazdasági czélokra, mint a mult évben. Beismerjük, hogy a földmívelési miniszter sok hasznos s üdvös intézkedést vett tervbe, de hogy ha a tervbe vett intézkedéseknek csak felét is foganatosítani akarja — amire pedig a gazdák mai mostoha viszonyai mellett sürgető szükség volna — ugy a költségvetésben szükmarkuan felvett összegekkel ugyan ki nem jön, mert egyes igen fontos dolgokra olyan csekély összegek vannak előirányozva, amelyek mellett lehetetlennek tartjuk, hogy a földmívelési miniszter legjobb akarattal is sokat lendíthetne ennek a szegény magyar mezőgazdaságnak a sorsán.

A tárgyalás során elsőnek **Marjay** Péter szólt fel, aki kifejti, hogy a miniszter a mezőgazdasági válság enyhítése érdekében keveset tesz. A hitel-

szövetkezetek fejlesztésére a költségvetésbe mit sem vett fel. A kiscgazda jövedelméből csak alig birja fizetni az óriási adóösszegeket s a kincstár még a dohánytermelési engedélyt is elvette tőle. Hosszabban beszél a *dohánytermelés bajairól*. Részünkről megjegyezzük, hogy a dohánytermelésünk az utolsó időkben óriásit hanyatlott s ennek oka egyedül a kincstár szükkeblősége, amely a dohánymonopolium után a nagy nyereséget zsebrevágja, de arra nem gondol, hogy dohányunknak kiviteli piacokat is biztosítson, sőt alacsony árban váltva be azt, mintegy kényszeríti a termelőket a közönséges dohánytermelésére s mert ezt azután a külföldön nem veszik meg, következésképpen a kincstár mindig kisebbre szorítja a dohánytermelésre engedélyezett területet s a gazdáknak ezt az utolsó, még jövedelmező termelési ágat is kiveszi a kezéből. *Marjay* ezután arra a következtetésre jutott, hogy a magyar mezőgazdaság bajainak legjobb orvoszere az önálló vámterület és önálló magyar jegybank lenne.

Az agrár-szocializmus. **Semsey** László a szocializmus terjedésének meggátolására ajánlja, hogy az állam kisbérleteket rendszeresítsen. Létesítendőkhiteleszövetkezetek is, amelyeknek kapcsán szövetkezeti magtárakat kellene felállítani. **Tallián** Béla. Védekezik az ellen, mintha ő azt javasolta volna, hogy az agrár-szocialis mozgalmat szuronyokkal fojtsák el, de véleménye szerint még sines jogosultsága annak, hogy a földmivelő nép sorsával elégedetlen, mert p. o. az alföldi mezei munkások évi keresménye 300 frtra rug, nem pedig 30 frtra, mint azt a szocialisták kongresszusán mondták. Egy negyedtelkes gazda jövedelme 450 forint (?), nincs tehát oka panasznra. E pontnál rózsaszínűen látja a világot Tallián, de igaza volt, amikor azt mondta, hogy a munkásoknak szocialis mozgalmakra nincs okuk, mert a szerződés megkötése előtt ugyanis van magasabb munkabért követelni. Baj van ugyan, mert például a vízszabályozási munkák megszűnése folytán előállott a munkabéresökkenés, de viszont a nép között is elterjedt a fényűzés, költelekezés s nem ismert munkáktól való irtózás. A eselédlakások botránys állapotán javítani kell, valamint módosításra szorul a eselédttörvény is. Rendezni kell a mezőgazdasági hitelt s meg kell szüntetni a II. osztályu kereseti adót. Az izgató s gyűlölet magvát hintő szocialis sajtót pedig részesítsük a megérdemelt büntetésben.

A tulterhelt gazda. **Komjáthy** Béla. A magyar államadók legnagyobb részét a földmives osztály fizeti; a gazdaterhek 1868 óta 260 százalékkal növekedtek, míg a jövedelme csak 50 százalékkal emelkedett. A jelzálogteher 206 millióról 1500 millióra emelkedett. Ily terhek alatt a középbirtokos osztálynak le kell roskadnia. A hitbizományokat törölni kell. Elitéli a dohánymonopoliumot; azt a 28 milliót, amit a dohánymonopoliumból kap az állam, bőven kárpótolná az önálló vámterület. De vámszövetségünk e monopolium eltörlését nem engeni. Ez a vámszövetség ezukortermelésünket is megbénítja, állatkivitelünk pedig valósággal az osztrák szeszélyétől függ. **Jurics** Mihály az adókivetés helytelensége ellen kél ki. A börziáner pár nap alatt ezreket nyer és nem fizet adót; a gazda 6 frtos buza mellett nagy adót fizet. A buza alacsony árának okául azt mondja, hogy az orosz meg a román buzát alacsony vámtételek mellett eresztjük be, s hogy a börzén a papiros buzával leverik az árat. Amiben **Jurics** Mihály eltalálta az igazságot.

MI UJSÁG?

József főherceg családjával és Fülöp orleansi herceggel együtt a mult hét óta fiumei kastélyában idözik, ahol a telet tölteni szokta. — *Stefánia* özv. trónörökösne szintén Fiumében idözik.

Az erdélyi segédpüspök eskületele. Gróf Majláth Gusztáv, az ujonnan kinevezett erdélyi segédpüspök február 14-én tette le az esküt Bécsben Taliani érsek, nunczius kezébe. Az eskü letételénél Montagrini titkár és Locatelli, a nunczius helyettese, segédkeztek. Az ünnepélyes szertartás után a nunczius az új püspök tiszteletére ebédet adott.

Földmivelők kongresszusa Czegléden. Alig zajlott le e hónap elején a földmives munkások budapesti kongresszusa, most a földmivelő szocialistáknak egy másik része tartott kongresszust Czegléden e hó 14, 15 és 16-án a nagyvendéglő termében. Képvisele volt azon 52 község 100 kiküldöttel. A három napos tanácskozás tárgyai voltak: a földmivelő munkások mozgalma, azok helyzete és elfoglalandó álláspontja, politikai jogaik, pártszervezkedés, továbbá a földmivelő munkásoknak foglalkozás szerinti szervezkedése, a földmives kamarák és titkárságok felállítása, a kubikmunkások és kiscgazdák helyzete. Végül kidolgoztak egy aratási programot és nyári munkabér-szabályzatot. A három tanácskozás rendben folyt le, s a nagy földmivelő város polgárai végig hallgatták a tárgyalásokat a nélkül, hogy osztották volna az ott kifejtett téves nézeteket. A czeglédi kongresszusról legközelebbi lapunkban fogunk bővebben megemlékezni.

A budapesti vásárcsarnokok megnyitása. Február 16-án adták át a közhasználatnak a budapesti vásárcsarnokokat. Elötte való este nyolcz órakor volt a vámháztéri központi vásárcsarnokban az ünnepélyes megnyitás, melyen nagy számban jelent meg a főváros közönsége; a hatóság tagjain kívül megjelent a megnyitó ünnepen a magyar kormány is. 16-ától kezdve tehát megszűnt a székes-fővárosban az u. n. piac utczai forgalom s a különböző élelmiszer árusok bent a csarnokokban a részükre kijelölt helyeken árusítják ezentul czikkeiket. A fővárosi fogyasztó közönség, sőt maguk az elárusítók is nagyon meg vannak elégedve az új állapottal, mert sokkal kényelmesebb dolog eladni és venni a tiszta fedett épületekben, mint a szabad ég alatt.

Pogányvilág Magyarországon. Ó-Becse környékén a megtévedett s félrevezetett földmives nép között aggasztó mértékben terjed a pogányság, a mit a hivatalos nyelv felekezetenküliségnek nevez. Legutóbb Ó-Becsen mintegy 200 földmives jelentette be a fösztolgabirónál, hogy kilép a katolikus egyházból. A dolog nagy feltűnést keltett a városban.

A balatoni halászok nyomora. Rossz idők járnak néhány év óta a derék balatonvidéki népre. Néhány évvel ezelőtt még kétszer lehetett szüretelni a Balaton áldott vidékén és mind a két szüret világraszóló esemény volt. Nyáron a híres balatonvidéki bort sajtolták itt, télen pedig a halszüret jövedelmezett. Most pedig se bor, se hal. A szőlőt tönkretette a fillokszéra, az idei tél rendetlen időjárása pedig tönkretette a balatoni halászok legfényesebb reményeit. Nagy telet várt az idénre mindenki, a bérlők siettek beszerezni a hálókat és szükséges eszközöket, de ezeket a hálókat és eszközöket senki sem használhatja, mert a fagyot tulságos gyorsan felváltotta a langyos idő, a jégpáncél megrepedezett és halászásról szó sem lehet. A Balatonban nem lehet halászni s vagy kétezer család kenyérkeresője van most minden kereset nélkül. A legöregebb halászok sem emlékeznek ilyen nagy téli inségre, s bár a halásznép már teljesen kifogyott a száraz kenyérből is, a kormány tétlenül nézi ezeknek az embereknek a nagy nyomorúságát és semmiféle intézkedést sem lát szükségesnek a nyomor enyhítésére. Növeli a bajt az, hogy márczius 15-én kezdetét veszi a halászati tilalom és a szegény halászsoknak még arra sincs kilátásuk, hogy hirtelen beálló szigorú időjárás lehetővé tegye a halászatot és ezzel az ő nyomorúságuk enyhítését.

Járásbíró fia a fegyházban. Rózsa József, Rózsa Iván egykori aradi járásbíró fia négy váltóhamisítással és egy sikkasztással terhelve állott a napokban az aradi törvényszék birái előtt. A szerencsétlen fiatal bűnös bevallotta tettét s a törvényszék két évi fegyházra ítélte.

A ruthénnek nyomorúsága. A verchovinai szegény ruthén nép akarva, nem akarva, kénytelen odahagyni időközönként a faluját s idegenbe menni kenyeret keresni. Többnyire Galiciába megy a férfiénép, ahol az erdőirtásnál foglalatokodik nyomorúságos napszám mellett. Pedig ez veszedelmes foglalkozás. Szeri-száma nincs az ottani erdőirtásoknál a baleseteknek. A napokban is több szerencsétlenség történt. Egy Buscsák Jakab nevű színevéri ruthént a ledölt fatörzs agyonütött. A szegénynek özvegye s három apró árvája maradt. A mult héten három izben fordult elő hasonló eset.

A trónörökös legendája. Rudolf trónörökös borzalmas vége óta hol itt, hol ott merültek fel szélhámosságok, a kik a titokzatos halál miatt a népnél támadt mendemondát felhasználva, magukat Rudolf trónörökösnek adták ki s egy pár napig vigan éltek a hiszékeny együgyű nép kontójára. Így a mult nyáron egy vándorlegény is azt beszélte Pap Mihályné onódi majorosnénak, hogy ő Rudolf trónörökös. A majorosné azóta nem tudott nyugodni s hogy a lelkét megnyugtassa, elment Szalacsra az ottani javasasszonyhoz. Ez megerősítette őt hitében s hogy pár forintot csalhasson ki tőle, elhitette vele, hogy Rudolf trónörökös azóta 200 forintot küldött

a számára; a pénz a debreczeni adóhivatalnál van letéve. Papné nagy örömmel oda sietett s az adóhivatalnál követelte a 200 frtját. Alig tudták megértetni vele, hogy a vándorló legény is, meg a javasasszony is rászedte.

A délmagyarországi bányamunkások sztrájkja. Az aninai és resiczai bányamunkások sztrájkja ügyében Lítsek alispánnak sikerült az aninai munkásokat egyidőre megnyugtanni és f. hó 13-án Resiczára utazott, ahol hasonló eredménnyel járt közben. A katonaság és csendőrség azonban még mindig a helyszínén van és Jakabffy főispán vezeti az intézkedéseket. A főispán szeretne minden áron békés megoldást létrehozni, de kérdés, hogy meddig tart az alispán ígéretei által megnyugtattott munkások békés magaviselete.

A bratkovcei huszárokról. kik Diószeghy őrmestert fölkencsozták, az a hír volt elterjedve a mult héten, hogy a király megkegyelmezett nekik. A hír nem felel meg a valóságnak. A négy huszárt a komáromi várból átszállították az aradi várbörtönbe s ez a körülmény adott okot a mendemondára.

A Ferencz-csatorna. A Ferencz-csatorna tiszai torkolatát tudvalevőleg áthelyezik s ezért a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy új csatornaágat és zsilipet építsenek. Ezt a zsilipet két tolókapuval, egy támasztókapuval és zárószerkezettel látják el, továbbá a megfelelő gépészeti berendezésen kívül egy ötven méteres vashidat és egy kisebb mozgatható vashidat fognak építeni.

Öngyilkos menyasszony. Csány szepesmegyei községben megrendítő öngyilkosság történt. Szövényi Gusztáv műalmi felügyelő Gizella nevű leánya, a kit csak két nappal ezelőtt jegyzett el egy nyitrai megyei hivatalnok, e hó 12-én délelőtt kiment a temetőbe és édes anyja sirján agyonlőtte magát. Nem tudják, mi vitte a szép fiatal lányt a halálba, mert vőlegényét nagyon szerette.

Megakadályozott öngyilkosság. A Budapesten állomásozó hatodik gyalogezred egyik zenész-katonája, Zelenka György, vasárnapra viradóra a lánchidról a Dunába akart ugrani. A közelben álló rendőr azonban idejekorán észrevette és visszarántotta a karfától az öngyilkosjelöltet, aki aztán sehogysem akarta megmondani elkeseredésének az okát se a rendőrségnél, se a kaszárnya ügyeletes szobájában.

A honvédek házból. Az öreg honvédeknek gyászuk van: febr. 14-én temették el hosszas szenvedés után Porup Péter bajtársukat a Szent-István kórházból. A menedékháznak most 99 lakója van, a megüresedett helyekre a napokban vették föl Csaszko Ferencz hadnagyot, Koller István századost és Szabó Nándor tizedest, akik ma költöztek be új otthonukba.

Hírek a csángókról. Robitsek dr. nagymarosi plébános ismételt fáradsága, támogatva a távoli magyarok kérelmével, megtermi gyümölcseit: a magyar közoktatási minisztérium magyar tanítókat ad Hadikfalva, Istensegits és Fogadjisten számára. Molnár Géza andrásfalvi tanító a kosárkötést is ta-

nitja, a miért az osztrák közoktatási tanács 50 frtot adott részint vesszőre, részint jutalmul. Tavasszal elkezdik a háromosztályu iskola építését Istensegítsben. Jól esnék egy kis pénz az esedékes kamatokból, a Bukovinszky alapból és a főváros tizezer forintos alapítványából.

Innen-onnan. Uzsora-vád egy milliomos ellen. Nagyváradon az ottani kir. tábla vád alá helyezte az aradi Neumann testvérek milliomos ezéget Jakabffy Vilmos földbirtokos panaszára, a ki szorult helyzetében 120,000 frt kölesönösszeg fejében gabonaneműekben közel 300,000 frt fizetésére volt kénytelen magát kötelezni. — **A kenyérsütés áldozata.** Egerben Kajon József gyöngyös-patai gazda felesége borzasztó halállal mult ki a világból. Kenyeret sütött, s a kemenczéből szikra pattant ruhájára, de csak akkor vette észre, mikor már lángba borult a ruhája. A szerenesétlen asszony erre irtóztatós kiáltások között futni kezdett, s mikor utolérték s letépték róla az égő ruhát, már teste összeégett s pár óra mulva belehalt. — **Méregkeverő asszonyok.** Zsebely temesmegyei községben szörnyű bűnök jöttek a nyomára. Legutóbb két oláh gazda gyanus halállal mult ki s e miatt a bíróság vizsgálatot indított s kiderült, hogy a községben 18 oláh asszony mérgezte meg az urát. Most mind a 18 holttestet ki fogják ásni, hogy a mérgezést kétségtelenül megállapíthassák. — **Huszezer forintos alapítvány.** Az Eperjesen elhunyt eserneki és tarkői Dessewffy István végrendeletében huszezer forintos alapítványt tett az eperjesi ősi ág. ev. kollégium javára, melynek kamatait az intézetnek a Dessewffy családból származó növendékei kapják ösztöndíjképen, ha pedig ilyenek nem volnának, akkor más erre érdemes növendékek. — **Kitüntetett csendőrőrmester.** Nagy András nyugalmazott csendőr-őrmezt, a gödöllői csendőrőrs parancsnokát a király a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett érdemeinek elismeréseül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. — **Börtön elől Amerikába.** Varannón nagy feltűnést kelt Wallach Lázár ottani kereskedő szökése, a kit hamis bukás miatt háromhavi fogságra ítelt a törvényszék. Wallach Lázár azonban, mielőtt a jogerős végzést kézbesíthették volna neki, nővérel együtt Amerikába szökött. — **Ötvenezer forint templomépítésre.** Esztergomban Palásthy Pál ezimzetes püspök, esztergom-egyházmegyei kanonok Palást, hontmegyei községben 50 ezer forintot új templomot épített. A régi templomot lebontják.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu ezégeknél, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Csikós kanczák gondozása.

A legtöbb helyütt ilyen időtájban kezdődik a kanczák csikózása, miért is úgy a kanczák, mint a csikók mikénti gondozásáról nem lesz érdektelen röviden megemlékeznünk.

Ellés után a kanczát gondosan kell ápolnunk; kerülni kell a hevítő takarmányok nyújtását pár napig, míg a rendes állapot beáll. Legjobb kevés széna mellett némi ivóst adni. Sem ellés előtt, sem ellés után nem ajánlatos a kanczákat bőven takarmányozni, mert a kövér kancza teje nem tápláló. Anynyit kell csak adni, a mennyiből a kancza magát fentarthatja és a mellett csikóját is szoptathatja.

Némely kanczának a csikója hiányos tejelválasztás miatt gyenge; a tejelválasztás ivós takarmányokkal fokozandó mindaddig, míg a csikó magától megeszti a kis vályujába tett zuzott zabot; az ivós azonban ne legyen hig, hanem pépszerű, mert a hig ivós következtében oly teje lesz a kanczának, melytől a csikó hasmenést kap. Czélszerű ezen ivósba erőtakarmányul naponta fél kg. zuzott olajpogácsát vagy zuzott árpát tenni, mely a tejelválasztásra jótékonyan hat; az ivós nyújtása után lehetőleg jó minőségű szénát adjunk a kanczának.

Megtörténik, hogy akárhány bőteju kancza csikója, daczára anyja bőtejűségének gyengén fejlődik; ennek az okaa tejen levő phosphorsav hiánya, mely hiányon később segíteni lehet, ha a csikó abrakjához némi phosphorsavas meszet keverünk (kapható minden patikában), s a melytől a csikó csontozata szemlátomást fejlődik.

Ha a csikózaskor még hidegek vannak, kerülni kell a csikóra való tekintetből a hosszabb ideig való künntartózkodást, mivel a hideget a kis csikó megsynli s a hideg vagy szeles, esős idő többet árt a csikónak, mint jó időben a hosszabb menés. Azonban egy helyben tartani sem jó a csikót, mert mint minden fiatal állat, a csikó is mozgást kíván. A kanczát ellés utáni 9-ed napra ménhez szokták vezetni; ilyenkor többnyire felveszi a mént, de sokszor csak később veszi fel; ha a kancza megfedeztetett s a fogamzás beáll, igyekezni kell, hogy úgy tápláljuk a kanczát, hogy erejét fentartsa és csikóját is táplálhassa; ilyenkor a tejelválasztás csökken, sőt némely esetben a tej minősége is gyengül, ezért igyekezni kell, hogy a csikó mielőbb elválasztható legyen.

A csikót 4—6 hónapos korában, midőn már jól eszik mindent, el lehet választani; ez legezészerűbben olyformán történik, hogy a csikót egy tágasabb helyre rekesztjük; ha több csikó van együtt azokat egy kifutóba tesszük, jó száraz helyre, a hol a szél-től lehetőleg védve legyenek, s ott jól bealmozunk nekik; a csikó eleinte vágyik anyja után s ezen

elrekesztett helyről ki akar menekülni, tehát vigyázni kell, hová rekesztetik, nehogy a csikó megsérthesse magát valamiben. A kancza eleinte nyerit csikója után, sőt gyakran még menni sem akar a hámban, amikor inkább szeliden, mint erőszakosan és durván kell bánni vele, mert ilyenkor a kanczát könnyen esőkönyössé tehetjük. Apránként azonban jó bánásmód mellett, a kancza elfelejti fiát s elszokik tőle.

Ügyelni kell arra is, hogy munka után a kanczát előbb jól megjárassuk s kipihentessük, időt adva a kancza tejének, hogy a nyugalomban a tőgyben kihülhessen, mert hirtelen szopva a meleg tejet, a csikó hasmenést kaphat. Az elválasztásnál pár napig csak reggel és este, pár nap múlva csak este engedjük a csikót szopni, mely módon a kancza is, a csikó is könnyebben szokja meg az elválasztást.

Az elválasztás előtt pár nappal, néhány napig száraz takarmánnyal tartandó a kancza, hogy a tejelválasztás csökkenjen s ha nagyon meggyül a teje, kissé ki is kell fejni. Ha a tőgy gyuladásba jön, a mi többször megtörténik— hideg vagy ólom-ezetes vizborogatást kell rárakni, mitől a gyuladás elmúlik, a tej pedig lassanként magától elapad. Néha az is megtörténik, hogy hamarabb kell a csikót elválasztani a rendes időnél; ez esetben a csikót bőven kell takarmányozni, mentől több zab-darát adva, melyből a legkönnyebben felveszi a tejben meglévő tápanyagokat. Kiszagzák és középbirtokosoknak, kik a kanczát nemcsak tenyésztési célra tartják, ilyenformán kell hogy kanczáikat gondozzák, a mikor kanczáikkal a rendes munkát is elvégeztethetik s jó csikót is nevelhetnek.

A kiszagda vetőgépei.

Előbbi közleményeinkben megösmertettük t. olvasóinkkal a vetőgépek általános szerkezetét, most már lássuk, miként kell a vetőgépekkel jól dolgozni. Mint ismeretes a vetőgép működése abban áll, hogy a vetőmag a magládából kis nyílásokon át, a vetőtengelyre erősített vető korongokhoz folyik. Amint a gép előre megy, a vetőtengelyt a fogaskerekek forgásba hozzák s a rajta levő vetőkorongok a vetőmagot felmerik, s beleöntik a vetőtölcserekbe. Ezen a mag átesve, bejut a vetőcsoroszlyába, melynek orra a földön kis barázdát húz s ebbe a barázdába hull bele a vetőmag, egyenletes mélyre s egyenlő távolságra egymástól. Amint a mag a barázdába behullott, a barázda beomlik s eltemeti a magot. Természetes, hogy homokos földön hamarabb beomlik a barázda, mint keményebb agyagos talajon s a száraz földben is hamarabb beomlik a barázda, mint a nedvesben. Éppen ezért kell azután a gép után valami könnyű boronát — megteszi [a tövisborona is — járattni, hogy elsimitsa szépen a csoroszlya által vont barázdákat.

Mielőtt a vetőgéppel munkába állnánk, azt a vetésre elő kell készíteni, vagyis be kell állítani. Ez a beállítás a közönséges vetőgépeknél abban áll,

hogy a vetőtengely végén levő fogaskereket az illető vetőmag szerint kiválasztjuk s azt teszszük fel a vetőtengelyre. Ugyanis minden gyáros a vetőgéphez többféle fogaskereket ad, kisebbeket, nagyobbakat, melyekkel azután a vetőtengelyt gyorsabban vagy lassabban lehet járattni. Ezeknek a kereknek számuk van és a vetőgéphez adott használati utasításban meg van jelölve, milyen számú kerék kell a vetőtengelyre a buzához, rozshoz, zabhoz, árpához tengerihez, lóheréhez stb. Természetesen a tengerihez meg a lóheréhez nem lehet ugyanazon vetőkorongot alkalmazni, hanem a tengerihez a legszelebbet, lóheréhez a legszűkebbet kell a gépre erősíteni. Az újabb rendszerű vetőgépeknél már nem kell kieserélgetni a kerekeket és korongokat, mert azokon olyan állító készülék van, hogy egy kézfogásra be lehet állítani a gépet vetésre. A sortávolságok beállítására, pedig minden vetőgéphez adnak egy állító mintadeszkát, melyre a vetőgépet hátsó kerekével ráállítják s a csoroszlyákat a deszkán levő jelek vagy számok szerint könnyű szerrel be lehet állítani.

De tudni kell azt is, hogy mennyi magot vet el a gép holdanként és ezt otthon az udvarban kell kipróbálni, olyformán, hogy a vetőládát megtöltjük maggal, azután a gép alá ponyvát terítünk s most a gépet alátámasztjuk, hogy a nagy kereket forgatni lehessen. Azután megforgatjuk azt például tízszer. Akkor lemérjük, hogy mennyi magot szórt a gép a ponyvára. Ha ez megvan, akkor megmérjük, a nagy kerék kerületét és a vetőgép szélességét a két nagykerék talpa között s a kerék kerületét megszorozzuk a gép szélességével. Az így kapott szám megmutatja, hogy egy kerékfordulatnál mekkora területet vetett volna be a gép, ha járt volna. Ezt a területet tízszer vesszük s akkor megtudjuk, hogy erre a területre vetett volna a gép annyi magot, mint a mennyi a ponyvára lehullott. Most már csak azt kell kiszámítani, hogy hányszor foglaltatik az a terület az egy holdban s akkor annyiszor több magot kell számítani egy holdra. De nem szükséges ezt sem mindig kiszámítani, mert minden gépgyáros ad a vetőgép mellé olyan részletes és érthető használati utasítást, hogy abban pontosan meg van írva, melyik kerékkel mennyi magot vet a gép a különböző gabonából egy hold földre.

Ugyancsak abban a használati utasításban az is benne van, hogyan kell a gépet vezetni a földön. Mainapság általában úgy vezetik a vetőgépet, hogy a második fordulónál a gép kis kereke, vagyis a kormánykerék benn jár az első fordulónál maradt nagy kerék nyomában. A vetőgép beállításának és a vetőmag mennyiség meghatározásának anyiféle módja van, ahányféle a vetőgép s éppen azért ezeket itt egyenként leírni nagyon is hosszadalmas és hiábavaló lenne. Minden vetőgéppel meg van a maga kezelési utmutatása, melynek figyelmes elolvasása után könnyű azt helyesen beállítani s vele jól vetni.

i. Sporzon Pál.

A magyar gazdaszövetség az agrárszövetkezési terjesztése érdekében ismét nagyfontosságú felolvasásokat rendez. Ugyanis február hó 21-én a pozsonyi gazdasági kaszinó meghívására folytán gróf Károlyi Sándor felolvasást fog tartani Pozsonyban a magyar gazdaszövetség feladatairól. A felolvasás iránt ország-szerte nagy az érdeklődés. Ugyan ez alkalommal meg fogják alakítani a gazdaszövetség pozsonyvidéki választmányát is. Február hó 25-én pedig Nyitrán fog már másodizben felolvasást rendezni a gazdaszövetség, mely alkalommal gróf Zsolénski Róbert az új adóreformról, Bernát István pedig a börze reformjáról fog felolvasást tartani.

A ragados tüdőlob kiirtásáról szóló, eddig érvényben volt törvény módosítása tárgyában a földművelésügyi miniszter egy törvényjavaslatot nyújtott be, melynek értelmében ezentúl a hatósági rendeletre leöletni rendelt gyanús állatokért a tulajdonos a becsérték 90%-át kapja, míg a fertőzés gyanúja alatt a szabályszerű becslés útján az államkincstár tulajdonába átment és leölés végett a vágóhidra hatóságilag eltávolított szarvasmarháért az állat birtokosa a teljes becsértéknek, tehát teljes árának megfelelő kártalanítást kapja.

Idegen állatok egymáshoz szoktatása. Ha idegen teheneket egy istállóba egymás mellé állítunk, vagy egy istállóbeli teheneket más helyre állítunk, tapasztalhatjuk, hogy azok sokáig nem szívelhetik egymást, döfik, verik egymást s az erősebb a gyengébbet sokszor annyira leszoritja a jászoltól csupa irigység-ből, hogy ahoz hozzá nem férhet s nem ehetik. E bajon igen egyszerűen lehet segíteni, még pedig akként, ha az ellenségeskedő állatok nyakát s mellső részeit pálinkával bekenjük s oly közel engedjük egymáshoz, hogy azok egymást nyaldoshassák; a bekenést elég egyszer, legrosszabb esetben kétszer megtenni s az előbb még oly ellenséges állatok ezentúl jól meg fognak férni egymással.

A vakandok távoltartása a kerti ágyaktól. A vakand tudvalevőleg hasznos állat annyiból, hogy a földben élő s a növények gyökereit rongáló rovarokat pusztítja; csak hogy e munkája közben összevissza turkálja a földet a növény gyökerei körül, úgy, hogy ezáltal sokszor nagyobb kárt okoz, mint a mennyi hasznot tesz. Ezért azután nem is szeretik a kertészek a vakandokat. Egy igen egyszerű módon távol tarthatjuk ez állatkát a veteményes-ágyaktól, anélkül, hogy azokat el kellene pusztítanunk; történik pedig ez olyformán, hogy egres ágakat vagy egyéb tüskés bokrok ágait apróra összevagdalkunk s azokat vetés előtt bekapáljuk a földbe. A vakandok, ha egyszer megszurta magát, kerülni fogja az ily helyet.

MULATTATÓ.

A Haza.

*Tudjátok-e, mi a Haza?
Az a hajlék, hol születünk,
Hol a dajka altatóan
Dúdolgatott dalt felettünk,
Hol az ákác lombja borul
Ablak alatt az ereszre
S eresz alján csicsereg a
Villásfarkú vidám fecske,
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Kéklő hegyek koszorúja,
Hol a pásztor furulyáját
Édes bánan fúja, fúja,
Hol a tölgyek mohos alján
Kék ibolyák illatoznak,
Gyöngyöket szór kristályvíze
A zuhogó patakoknak.
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Az az udvar, hol tüpegtünk
S gyöngye kézzel a homokból
Aranyvárat építettünk.
Az a kis kert, hol virágot
Kötözgettünk bokrétába
S bokrétásan szendereggtünk,
Rózsabokor árnyékába.
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Déliabos arany róna,
Hol a szellő messze sikon
Sárga kalász ringatója,
Hol a népek veritékét
Iszsza be a föld göröngye,
Kenyeret ad, áldást terem
Munkájának hulló gyöngye.
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Az a templom, Isten háza.
Hol az ének szárnyain szállt
Lelkünk föl a mennyországba
A hol együtt imádkoztunk,
Szüle, gyermek, testvér, rokon,
Hallgattuk a pap beszédét
S hit ragyogott az arcokon
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Erdő, mező, berek, liget,
A mormoló habok közül
Ránk mosolygó tündérsziget,
Kárpátoknak büszke bérese
A Tisza és Duna tája,
Minden kicsi kis rögére,
Árpád vére hullott rája.
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok-e, mi a haza?
Az a játszóhely a dombon,
Hol labdázunk, kergetőz-
tünk
A haza az édes otthon.
Az a falu, az a város,
A hol vesszön lovagoltunk,
Az a határ, hol kalappal
Tarkaszárnyu lepkét
fogtunk.
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

*Tudjátok e, mi a haza?
Mindnyájunknak szent
bölesője,
Őseinknek pihentető
Szép virágos temetője,
Mindnyájunknak édes
anyja,
Híven ölel kebelére...
Érte éljünk, ha kell haljunk!
Áldás minden porszemére!
Bárhova visz szerencsétek
Ezt a hazát szeressétek!*

Pósa Lajos.

A tengerész családja.

Kréta szigete.

Kandia, magyarul mondva Kréta szigete, amely felé mostanság egész Európa figyelme fordult, s amelyre a görögöknek étvágyuk támadt, csak afféle pirinkó kis szigetországocska; nincs akkora sem mint a mi Bács-Bodrog vármegyénk. Az egei ten-
gernek azért mégis ez a legnagyobb szigete.

Tudnivaló, hogy az európai nagy hatalmasságok hadihajóikkal nem a kis kecskepásztor-országnak Krétának védelmére gyűltek össze, hanem azért, hogy halálát lessék és elősegítsék az egykor fél-Európát rabigába hajtó, ma már haldokló, roskatag nagy ozmán birodalomnak melynek szemefénye volt mindig a kicsi sziget, Kréta. Hogy többet ne említsünk, 300 évvel ezelőtt, mikor még a török uralom a tetőpontján állott, Kréta szigetért a velenceiek ellen vívott hárcában 150 ezer emberét veszítette az ozmán; igaz, hogy birtokába jutott, de nagy véráldozatot hozott érte.

Máskülönbén ez a kis szigetország, melyet a régi idők mesés korszakában az istenek országának neveztek a görögök, nem valami eldorádó ám. Nyugati részén húzódnak végig a fehér hegyek, melyek aljában a nép nagyobbára ma is pásztoréletet folytat; különben a sziget éghajlata szelíd s legfőbb terméke a szőlő, méz és olaj; a lakosság egy része foglalkozik szivaeshalászattal is. Az egész országocska évi termése, amit kivitelre termel, ráférne egyszerre egy jókora tengeri hajóra. Minek is bántják hát őket!

A sziget népe egyébként hiven megőrizte máig is ősi szokásait s amellet, hogy vallásos, szereti a szabadságot igen nagyon, sőt a parti részek lakói kalózkodnak is. A szabadságszeretetre és az arra való féltékenységre az évszázadok kiállott viharai megtanították ezt a maroknyi népet, mert hol a genuaiak, hol a velenceiek meg a törökök folyton viaskodtak a sziget birtokáért.

Kréta sziget hossza 260 kilométer, szélessége 12—55 kilométer közt változik, lakosai közül 184,000 keresztény, 93 ezer mohamedán és mintegy 3000 zsidó van. A sziget fővárosa Kandia, vagy görögül: Megalokasztron, mely magyarul: Nagyvárad-ot jelent, ezenkívül van még 10 kisebb-nagyobb város e szigeten, melyek lakosai leginkább ipar és kereskedéssel foglalkoznak, ők közvetítik a kelet és nyugat közötti kereskedelmet.

Sok hereze-hurezára adott okot a kis sziget minden időben. A hagyomány szerint Minosz király idejében e sziget gyakorolta a fenhatóságot a többi kandiai apró-cseprő szigetek között. A görög hitrege mondja, hogy a krétai hegyekben valami Minotaurusz nevű szörnyeteg rettegett a lakosságot. A szörny ártatlan leányzókkal táplálkozott s Thézeusz görög hős elhatározta, hogy megöli a szörnyet. De nem talált reá a barlangban: Ariadne vezette őt egy fonál segítségével s ez később felesége lett a szörny felett győztes Thézeusnak.

Kréta virágkorát akkor élte, mikor 1204-ben a velenceiek kezébe került. A törökök többszöri kísérlet után 1645-ben vetették meg ott a lábukat s azóta a török fenhatósága alatt van a sziget. 1824-től 1840-ig az egyiptomi alkirály uralkodott Kréta fölött, de ekkor kénytelen volt a szultánnak átengedni. Jellemző, hogy a művelődésben elmaradt kis országban 1858-ban az adók miatt ütött ki a lázadás; s azóta kisebb-nagyobb mértékben folyton magán viselte a kis ország a forrongó kelet bélyegét; a legutóbbi fölkelések 1887. és 1889-ben történtek, s méltán el lehet mondani, hogy a régi hellének által *boldogok szigetének* nevezett kicsiny sziget, ma már ugyancsak rászolgált a *boldogtalanok szigete* elnevezésre.

Ám hajtsák rabigába a nyugat hatalmaságai, kössék guzsba az egykor oly szabad krétai népet, de azért belőle a nemzeti önértetet, fajszere-
tetet és a szabadság utáni vágyat kiölniök aligha fog sikerülni, mert két ezredéven ápolta e népet a jó tulajdonokat szívében.

Olvasóink köréből.

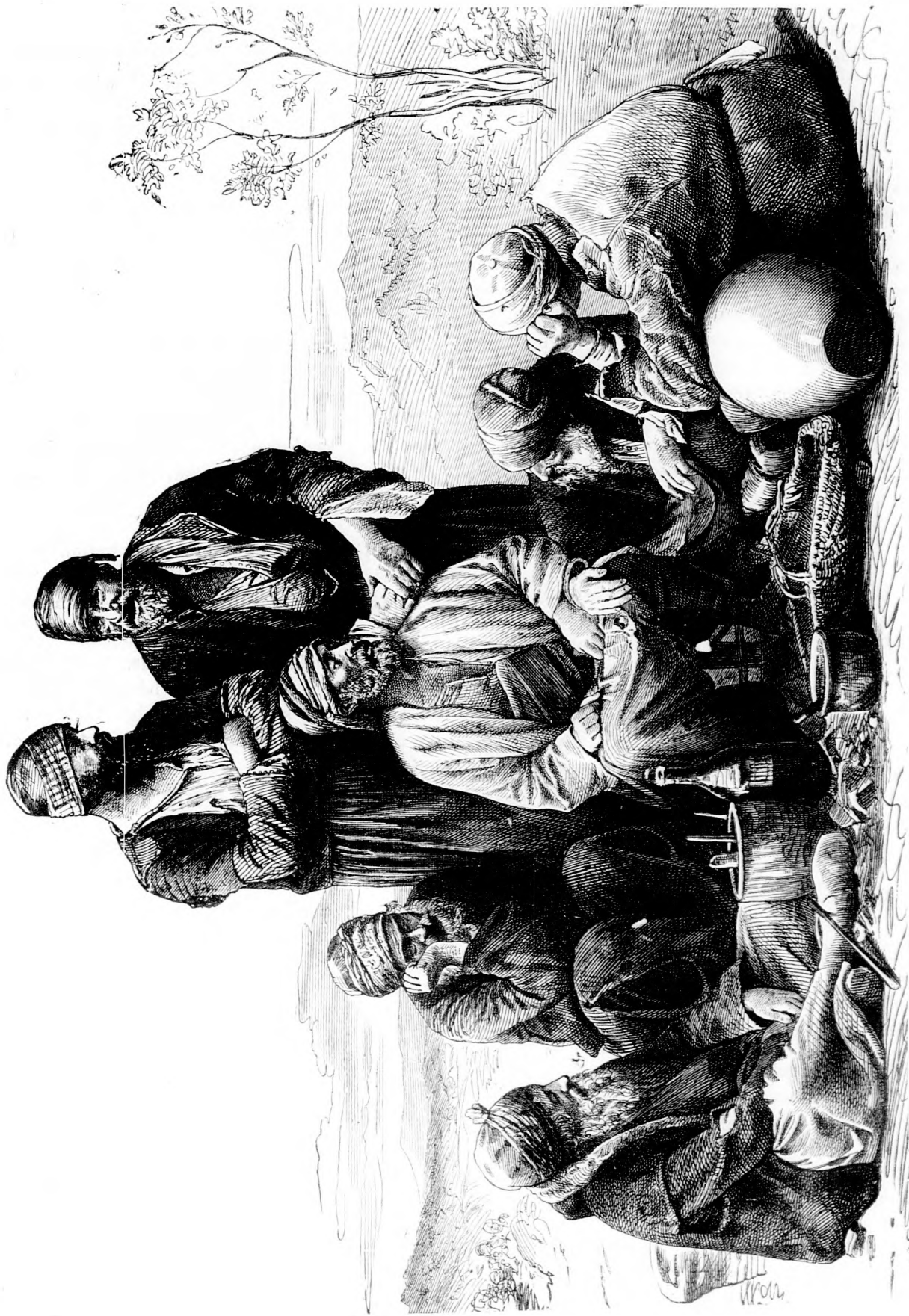
A. „Szétfoszló birtokok“ cz. cikkünkre, mely a Bernát István szakavatott tollából lapunk 5. számában jelent meg, egy buzgó olvasónk, Zekány József a következő megjegyzéseket teszi. „Nézetem szerint nem elégséges a *kisbirtokosok hitelének rendezése a szövetkezetek útján*, de emellett szükségesnek tartom, miszerint a pénzüntézetek a gazdák hiteligényét oly módon elégítsék ki, hogyha a gazda p. o. 20 ezer forintot vesz fel törlesztésre és 10 ezer forintot már lefizetett, hát akkor többé ne a huszezer forint után fizessen kamatot és törlesztést, hanem a fennmaradt tízezer forint után. Segítve lenne még a gazdákon a kamatláb leszállítása által is, hiszen most azzal a sok millió forint kamattal, amit az adós gazdák fizetnek, csakis a bankok gyarapodnak, míg maguk az adósság által tulterhelt gazdák napról napra süllyednek a végelszegényedés felé“. A mi a felszólamlás első részét illeti, arra megjegyezzük, hogyha valaki p. o. 20 ezer forintot vesz fel $6\frac{1}{2}\%$ -os törlesztésre, akkor mindaddig, míg az egész kölcsönt le nem törlesztette, évenként egyenlő összegeket kell fizetnie, mert ennek a kölcsönnek egész természete azon a számitáson alapul, hogyha a kölcsönnevő teszem fel 30 évi törlesztésre veszi fel a kölcsönt, hát akkor a kölcsön összeg és az utána számitandó kamatok 30 év között megosztatnak s az adós minden évben egyenlő nagyságu összeget fizet.

A kamatláb leszállítása mindenestre óhajtandó, de erre csak a valutarendezés befejezése után lehet kilátás. Egyébként nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy a kamatláb az utolsó időkben meglehetősen csökkent, s a pénzüntézetek busás nyereségei nem is csupán a pénz magas kamatoztatásából magyarázandók ki, hanem abból is, hogy a pénzforgalom rendkívüli élénk, amit a készpénz szükséglet emelkedése eredményezett.

Képeinkhez.

A tengerész családja. Hetekkel ezelőtt tengeri útjára indult a tengerész, a vizek fia, kétségben hagyván az érte remegő családját. Ezer veszély

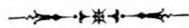
fenyegeti a hajóst a tengeri utban, — elég egy-két pillanat, a vihar kitörhet s darabokra ronsolhatja a legszilárdabb hajót is. S vajjon, ha az elemek bőszt játékának ellenáll is a hajó, ki tudja, nem-e

Török kereskedők.

esik áldozatául a rajta levő hajós néppel együtt az ellenség hadihajójáról eldördülő ágyu szapora gölyőinek? Hisz nagy a háboru szaga manap a tengeren, egyre-másra indulnak el a fölfegyverzett hajók az öblökből. Ennek tudatával áll ki a kikötő márvány lépesőjére az anya két kis gyermekével, aggódva várja a visszatérő családfőt, a szerető férjet és gondos apát. Ezt a jelenetet ábrázolja mai szép képünk.

Török kereskedők. Törökország bajával van tele a világ, de bármily beteg légyen is Mohamed birodalma, jámbor muzelmánjai nem szakítják félbe a kereskedést, hanem megrakván magukat édességekkel, bűbajos czikkekkel és a kelet különlegességeivel, nyakukba veszik a fél világot, böles nyugalmutat kietlen puszták hangtalansága és idegen népzajongása nem zavarja meg, mert ahova szőnyegeiket leterítik s azon török módra megülvén, rágyújthatnak csibukjaikra, ott otthon érzik magukat, vagy ha nem otthon, legalább is Allah árnyékában. — Képünk egy ilyen kereskedő karavánt tüntet fel, amint vándorutjuk közben a pusztaságon pihenőt tartanak.

A d o m á k.

Közlő: *Simonffy Gábor.*

A betegség nem számít. „Hány éves vagy?” kérdé az öreg cigánytól földes ura? „77 éves” felelé a cigány, „de hogyha három évig nem feküdtem volna betegen, most éppen nyolczvan éves lennék.”

Vigasztalás. Egy szakácsné a vele szemközt jövő nagyságos asszonyt a forró levessel véletlenül leönté, s midőn ez a nagy fájdalom miatt jajgatott, így vigasztalá: „Nem tesz semmi, méltóságos asszony! nines semmi baj, maradt még elég leves a konyhában.”

Furfangos kérdés. Egy marosmelléki tisztartó egy pár órai járásra lakó barátjának kocsisa által egy szép haresát küldött ajándékba, s midőn látta, hogy semmit sem üzennek vissza, végre a kocsis kérdé? „Hátha azt kérdik, kaptam-e borraivalót? mit mondjak otthon?”

Veszedelmes hasonlatosság. Két ikernővér közül az egyik elhalálozván, az életben maradottal egyik közeli ismerőse összetalálkozván, kérde tőle? „Kegyed halt meg, vagy a nővére?”

Nincs rá szüksége. Kolera-járvány alkalmával egy lelkész inté hallgatóit, hogy ügyeljenek magukra nehogy a kolera reájok ragadjon, egy vén cigány azt mondá: „Jaj instálom, főtisztelendő ur! nem szorultunk mi a kolerára, hiszen éhen is megtudunk halni.”

Miért fél a haláltól? Egy haldokló embert ismerősei avval vigasztaltak, hogy ne féljen a haláltól, hisz egyszer úgy is meg kell halni. „Igen, igen, felelé vontatva a haldokló, éppen azért félek, mert hogyha többször lehetne meghalni, egy szikrát sem félnék.”

Lesz-e háboru? „Mit gondol uramöcsém, lesz-e háboru?” — „Rögtön megmondom, csak nézze meg bátyámuram, hány óra van most?” — „Féltizenkettőre.” — „No akkor bizonyosan lesz, — otthon a feleségemmel.”

Alapos ok. Egy asszony panaszkodott a férjének, hogy a foga türhetetlenül fáj, a férj, miután megnézte, azt mondta, hogy bizony a fogad egészen elromlott, mert a nyelvedhez közel van.

A cigány meg a patikus. Bemegy a furfangos cigány egy gyógyszerárba, a hol a gyógyszerész egy beteges vézna ember azt kérde tőle mi tetszik? Mire ő azt feleli: Orvosságot akartam csináltatni, de ha jó orvosságot tudna csinálni a tekintetes ur, maga sem volna ilyen beteges, s evvel gyorsan eltávozott.

Uj hitfelekezet. Sorozás alkalmával egy szük mellü cigányfiutól kérdeik? Nem vagy te heptikus? Nem instálom alásan, — mert én katolikus vagyok.

Táncmulatságba való hívás. Azért jöttünk a kigyelmetek igen böcsületes házához, hogy becsületes leányaikat eresszék el a mü böcsületes tánczainkba, a hol egyet-kettőt lükkentenénk, aztán haza bükkentenénk.

Számrejtvény.

U. K.-tól.

- 1, 2. Megesalódott szívet tölt el.
- 5, 4, 3. Reá ülhetsz, mert ülőhely.
- 3, 2, 3, 4. Kellemetlen zeneszer ez, Fülre nézve sértést szerez.
- 1, 2, 8, 4. Ki értelem nélkül való, Más egyébbnek nem mondható.
- 6, 7, 8. Nagyon hamar beáll télen,
- 1—8. Virágozzék, soká éljen!

Lapunk 7-ik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

„Franklin Benjamin” — „Hattyu”.

Helyesen fejtették meg: *Konethy Benő, Gulner László* ifj. *Banos József, Thom Margit, Eötvös Imre, Tenner János, Székő János, Jerusse Gábor, Füst M. Sándor, Székér Károly, Brindza Péter, ifj. Mészáros Lajos, Reich Gyula, Aizenpreis Viktória, Mönstka Károly, Tóth Imre, Stamberger Lajosné.*

LEVELES-SZEKRÉNY.

Mozgay Mihály urnak. A kértetett vajköpülő gépet megrendelheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (ezimét hirdetések között megtalálhatja). Tessék levélben kérdést tenni a szövetkezet igazgatóságánál s a gépet meg tudakolni, mert az iránt nem vagyunk tájékozottak. — **Cz. Gy.** urnak. Felveszik; tessék belépését a szövetkezet igazgatóságánál bejelenteni. A kértetett katalis felől nem írta meg mit óhajt tudni. — **Varga József** urnak. Egyik sines a másik ártalmára, miért is méhet is, kacákat is bátran tenyészthet. Ha a jég nagyon megverte, illetve megsértette az ágakat, legjobb, ha azokat egy szemre visszametszi. — **Berák János** urnak. 1895-ik évi termésű árpát használhat vetésre, de mindenesetre ajánlatos, ha a csirázó képességre előbb kipróbálja a magot; minden bizonyynyal többet fog kelleni vetnie e magból mint az 1 éves magból, nehogy a vetés ritkásan keljen. A kértetett részvények megvásárlását nem ajánljuk, miután az egész vállalat szedelgésen alapul. Akár ily részvényeket vásárol, akár pénzt egyenesen az ablakon dobja ki, az tökéletesen egyre megy. — **Putnoki Vendel** urnak. A vásárcsarnokokba küldendő baromfit tessék a „gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezet” (Budapest, „Központi Vásárcsarnok”) czim alatt felküldeni. A szövetkezet napi áron adja el itt a baromfit, s az érték befolyó pénzt 8% kezelési költség levonásával megküldi Önnek. A szövetkezetben teljesen megbízhatik. — **Kovács Pál** urnak. Az arankát, ha már egyszer elterjedt, nagyon bajos kiirtani; legjobb, ha a foltokat jó mélyen felassa, a felásott területet beborítja szalmával s ezt meggyújtja; ha első alkalommal nem használ, úgy ismételve meg ezt az eljárást. — **Eötvös Imre** urnak. Szükséges, hogy egy-egy letük alapszabályait jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz beterjeszszék. — **Sz. Gy.** urnak. A verseket megkaptuk, majd meglátjuk, hogy befognak-e válni. — **V. S.** urnak. Némi átsimítás után közölni fogjuk, hanem más ezimét adunk neki. Reméljük, nem lesz kifogása? — **Still József** urnak. Ha az iskolát a község tartja fenn, vagyis nem állami kezelés alatt van, bizony a község gondoskodása tárgyát kell képeznie a kut csináltatásnak. — **Ifj. Tausz Mór** urnak. Szarvas. Hogy a márványlapon ezitromlál által okozott folt mivel vehető ki, azt nem tudjuk, de megmondja azt akármely kőfaragó mester. — **Ifj. Kovács József** urnak. Az az összeg, a mit Magyarország udvarbarási költségek czimén 1897-ben fizet, 4.650 000 forintot tesz ki. A kvótát nem a németnek fizetjük, hanem ez olyféle fizetség, mely abból folyólag merült fel, hogy Ausztriával közös monarchiát képezünk s így közös kiadásaink is vannak. A kvótafizetéshez mindkét állam az adók arányában járul hozzá. Eddig e közös költséghez úgy járultunk hozzá, hogy minden száz forint kiadásból körülbelül 31 frtot fizettünk, a többi Ausztria fizette, most azonban többet követel tőlünk. Pedig biz elég nagy ez az összeg most is amit kvóta czimen fizetünk és pedig 1897. évre reánk esik a rendes közös kiadásokból 27.881.803 frt, a rendkívüli kiadásokból meg 6.897.886 frt. — **Verik Gergely** urnak. A gépekkel való mesterséges jégkészítést nem ajánljuk, miután az ezek előállításához szükséges gépek százakba kerülnek. Ez tehát oly drága készítmény mód s emellett oly szakbéli jártasságot kíván kezelés dolgában, hogy már ezért is azt tanácsoljuk, álljon el szándékától.

Kis lutri huzása.

	Február 13.				
Budapest	30	54	78	53	33
Temesvár	35	57	30	66	23
	Február 17.				
Prága	51	17	46	44	60

Budapesti piaci árak.

Budapest, február hó 20-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg. *tiszavidéki* 7.90 frttól 8.35 frtig, *pestvidéki* 7.85 frttól 8.30 frtig, *fehértmegyei* 7.85 frttól 8.10 frtig, *bácskai* 7.95 frttól 8.40 frtig, *bánsági* 7.65 frttól 8.30 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.35 frttól 6.50 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 4.10 forinttól 4.45 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.20 frttól 5.90 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.90 frttól 6.35 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.81 frttól 3.82 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.70	13.30	12.90	12.40	11.90	11.40	10.80	9.20	6.50

Buzakorpa, finom 3.50-5.10, durva 3.40—4.90 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere* 37—52 frt; *lucerna* 40—55 frt; *mák* 20—23 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.25—7.25 frt, *törpe* 7.25—7.50 frt, *tarka* 6.25—6.50 frt, *lencse* 8—15 frt, *borsó* 8.50—9.50 forint, *köles* 5.25—5.75 frt, *kendermag* 6.75—7.25 frt, *repeze* 11.50—12.50 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 300—350 frtig; *középmínőségűért* 240—300 frtig; *gyenge minőségűért* 110—180 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 28—30 frtig, *hízott tarka ökörért* 25—30 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 70—90 frtig, tarka 90—150 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 37—44 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 54—62 krt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 16.00—18.00 frt, *feljartott juh* 10—11 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4° és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 47¹/₂—48¹/₂ kr., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 46—49 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.60—5.50 forintig *kaesa* 1.80—2.80 frtig, *tyúk* 1.20—2.00 frtig *csirke* 85 kr.-tól 1.30 frtig, *kappan* 1.30—2.40 frtig, *pulyka* 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2—2.60 forint, *zsupszalma* 1.60—1.80 frt, *alomszalma* 1.30—1.40 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 46—47 darab. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 2.00, rózsá 1.80, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—49 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. A *Hungaria* részvénytársaság heti jelentése a *Független Újság* részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légenytartalommal 4.50—5.00 forint. *Chilisalétrom* 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsirakományok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasúti állomásra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Börök. *Ökörbőr száraz* 100 kgr.-ként 76—84 frtig, *tehénbőr száraz* 75—82 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—41 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—35 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
kárton szakszoty.

Különlegességek borkészítési gépekben.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Komjáthy Béla, Pécly Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.

Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

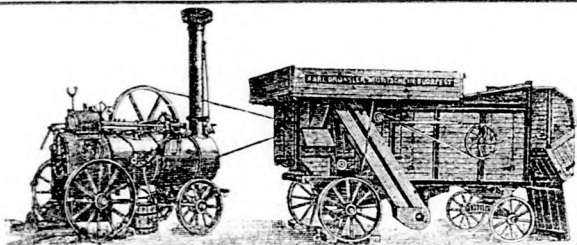
A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltetebbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapest, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.**

GŐCSEPLŐ-KESZLETEK. Saját gyártmány legkitünőbb kivitelben, a magyar gazdasági viszonyokkal alaposan megismerve.

Kizárólagos képviselőség **LANZ HENRIK** cégtől Manheimből. Magyarország részére: Németszárg elismert legnagyobb és jelentékenyebb gyára gőzmotorgépek és gőcseplőgépekben, legkülönféléb nagyságtan, valamint önműködő etetővel és anélkül határozottan előnyben részesülő gépeivel. Felvilágosítással, tanácsal, képes árjegyzékkel, kedvező fizetés feltételekkel készségesen szolgál.

DRÖSSLER KÁROLY eszáz. és kir. szab. gazdasági gépgyára, vas- és ércöntődjéje.

Budapest, VI., Váci-körút 59.

Alapított 1866. * Szolid képviselőségek mindenhol felállítatnak.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziszter ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közsvényenél, csúznál, tagzaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszter**, melynek egy üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

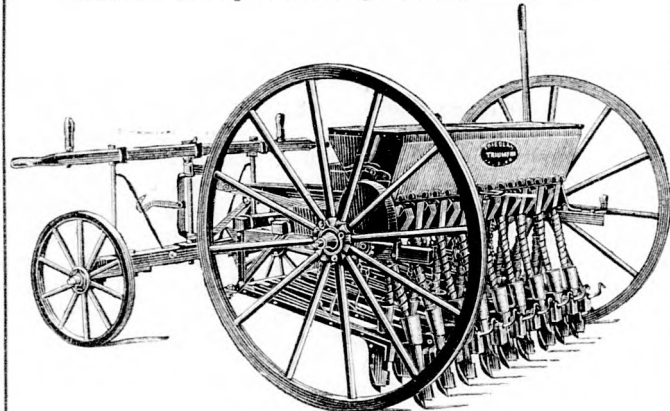
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

FRIEDLAENDER JÓZSEF

gépgyáros-, mérnök volt az **első** ki 1891-ben az ő

„TRIUMPH III.”

sorvetőgéppel, a gazdaközönségnek, egy új a mai kor kiválmáinak megfelelő vetőgépet nyújtott, a kellemetlen váltóke-rekeknek és magtartószekrény állításának eljítésével.

A „TRIUMPH III.”

verseny nélküli, legjobb és legegyszerűbb vetőgép, hegyes és lapályos vidékek részére:

Czím: 1897 febr. 1-től Budapest, VIII. Külső kerepesi-ut 1.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utcza 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után **bebonyult**, hogy a legelőkeletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legelőkeletesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenyenél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN” 1 frt 25 kr. kilogrammja.

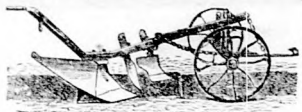
„RÉZGÁLICZ” 30 frt métermázsánként.

„RAFFIAHÁNCZ” 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

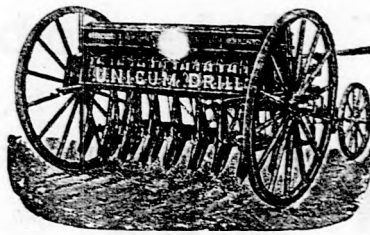
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áraknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— BUDAPEST, —

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Az első sorvetőgépet Magyarországon

KÜHNE E.

legrégibb gazdasági gépgyára készítő

(1856.) **MOSONBAN.** (1856.)

Az eddigi eladás több mint 17000 darab.

Ügynökök általi eladásoknál „Hungaria Drill“-re szóló rendelésnél követeljük mindig

KÜHNE E. gyártmányát.

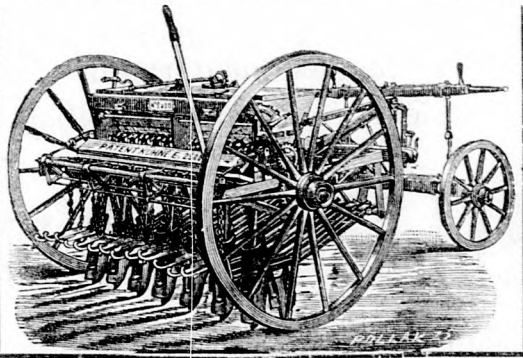
A legjobb hegyisorvető

KÜHNE E. „MOSONI DRILL“ sorvetőgépe.

Uj! Moravék-féle répa- és mészszóróval. Trágyaszórók: Sack-féle ekék 2-3-4 vasú ekék nagy választékban. Hengerek, extirpátorok s. a. t. Laacke-féle híres szántó és réthoronai 25 féle nagyságban. Magtárrosták a vetőmag előkészítésére s. a. t.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a. saját ház.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csakly kamattal: ke is törlesztetik. Lebonnyolítás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvitáztatás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoktérkép másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, halóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által olcsómánuszeríltleg ajánlja tan.

Kurcz Lipót és Társa

photocznikografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

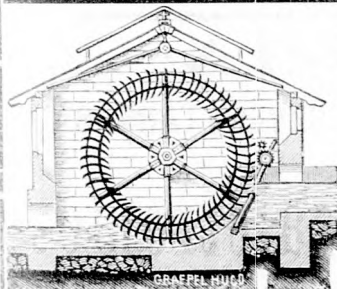
Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiallag legzebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

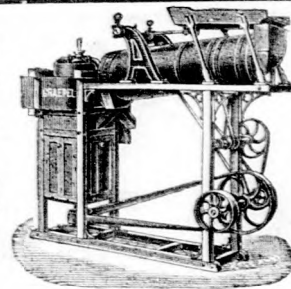
• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrlőmalmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső Váci-ut 46. szám.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapest, VI., Andrassy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Eladó szőlővesszők.

200.000 db a legjobb faj, nemes kadarka, zöld bimbókkal és ültetésre alkalmas hosszúságban ezrenként 2 frt 50 kr., vagy a megrendelő legközelebbi állásához szállítva 3 frt, minden ezernél 50 kr. előleg küldendő, a többi pedig a vesszők átvételekor utánvétellel fizethető ki.

Megrendeléseket kér

MEER FERENCZ,
Szegszárd, Tolnamegye.

Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: *díszoklevéllel kitüntetve.* Répamag, sárga Oberndorfi állami ölmészár alatt, 50 kilónként 12 frtért 500 kilónként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétellel. A pénz előre *küldőjének áru franco* megy. Továbbá *lucerna mag, vörös lóhere mag, baltaczim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupauit zab* kaphatók.

Hirdetések felvételnek

a

kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és ellismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.